

İSTANBUL
İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ

1958 - 1960
Devresi Faaliyet Raporu

5 - 4 - 1958 — 5 - 3 - 1960

Faik Paran Matbaası Tel. : 27 13 80

G Ü N D E M :

- 1 — Açılış ve yoklama,
- 2 — Riyaset Divanı seçimi,
- 3 — Komisyonların seçimi:
 - a) Hesap ve Bütçe Komisyonu,
 - b) Ana Nizamname Tâdil Komisyonu,
 - c) Tasnif Heyeti.
- 4 — Raporların okunması ve müzakeresi,
- 5 — İdare Heyetinin İbrası,
- 6 — Dilekler,
- 7 — Seçimler ve kapanış.

— 4 —

İzah edildiği şekilde İdare Heyetinden ayrılan arkadaşlar arasında Başkanlık Divanında vazife alanlar da olduğundan bittabi Başkanlık Divanında da zaman zaman vazife değişikliği vukubulmuştur.

2— Birliğimiz organlarından olan Mürakabe Heyeti ile temaslarımız hiç denecek derecede seyrek olmuştur.

3— Haysiyet Divanı ile İdare Heyetimiz arasında ileride izahını yapacağımız bazı hâdiseler dolayısıyla görüş ayrılığına düşmüş bulunmaktayız.

4— Temsilciler Meclisi:

Çalışma devremiz içinde Temsilciler Meclisi ile 5 toplantı yapılmış, Birliğe bağlı bütün Üye Sendikaların iştirak etmesi icap eden bu toplantılara özülerek belirtmek isterik ki, Üye Sendikaların ancak yarısı bu toplantılarımıza iştirak etmiş bulunmaktadırlar.

18 Mayıs 1958 tarihinde yapılan 1. toplantımızın ana gayesi çok lüstr gelir kaynakları ile vazifeye başlayan İdare Heyetimizin mevcut aйдat müessesesile idamesi imkânsız hale geldiğinden bir hal çaresinin temini idi.

Bu toplantımıza ancak 22 Sendika iştirak etmiş. Alınan karar gereğince Birliğin mali durumunu takviye maksadile her Üye Sendikamızın 150 şer lira teberrüde bulunması kararına varıldı. Alınan bu karara 19 sendika tamamen, 4 sendika kısmen uymuş, 21 sendika riayet etmemiştir.

21 Aralık 1958 tarihinde yapılan 2. nci toplantıya 29 Sendika iştirak etmiş, İstanbul Milletvekilleri ve Bastın da hazır bulunduğu bu toplantı, İşçi Umumi meseleleri ile ilgili olup, bu hususlar İdare Heyetimizce hazırlanan bir raporda belirtildiği gibi, Üye Sendikaları temsil eden temsilcilerde dâvalarımızı dile getirmek fırsatını bulmuşlardır.

3. üncü toplantı 10/5/1959 da işsizlik mevzuu ve umumi münasebetler, 8 Ağustos 1959 tarihinde yapılan 4. nci toplantımız, İdare Heyetimize geniş bir hazırlık devresi sonunda, Çalışma Vekâleti İstanbul Teşkilâtı ile İstanbul Milletvekillerini, ayrıca İşçi teşkilâtlarında çalışırken Milletvekili olmuş eski Sendikacı arkadaşlarımız da bu toplantımıza münhasıran davet edilmişlerdi. Çünkü: Toplantımızın gayesi, sürüncemede kalan işçi meselelerinin bir an evvel halli için Temsilciler Meclisi huzurunda kanun vazı mevkiinde bulunan Mebuslarımız ve mevcut kanunları tatbikle mükellef Hükümet organlarının dâlek ve temennilerimizi benimsemeleri, takip ve intacı için de gayret göstermeleriydi.

Bu halisane arzumuza ancak İstanbul Mebuslarından, bir zat iştirak etmek suretiyle alâka göstermiş, toplantılarımızda hazır bulunanlar ve matbuat yolu ile muttali olanlar gayet iyi hatırlarlar ki, bu durum acı tenkitlere sebebiyet vermiştir.

Sayın misafirlerimiz, kıymetli İşçi temsilcileri;

21 Mart 1948 tarihinde kurulan Birliğimizin, 8 nci devresinin iki yıllık mesuliyetini devrettiğiniz İdare Heyetimiz, 23 aylık faaliyet devresine ait çalışmalarının hesabını vermek üzere huzuruza çıkmış bulunuyor.

Memleketimizin en geniş ve yaygın bir sanayi bölgesi olan şehrimizde çalışan yüz binlerle işçinin çeşitli iş kollarında ayrı ayrı olan çalışma şartları ve menfaatlerini bir araya getiren, mezcuden İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ hiç şüphe bırakmayacak kesinlikte bir yönü varsa, o da Birliğimizin İstanbul İşçisi tarafından benimsemesidir.

Böyle bir emaneti muayyen bir zaman için teslim ettiğiniz İdare Heyetimiz, faaliyet devresinde mevcut imkân ve serait çerçevesi içinde herseyden evvel Birliğimizin varlığını ve bekasının muhafazası için azami gayreti göstermiştir.

Bu hususu bir ân için dahi gözönünden çıkarmıyan İdare Heyetimiz çeşitli engeller ve maddi sıkıntılar içinde elindeki imkânları her fırsatta istimal ederek İstanbul işçisine, üye Sendikalara faydalı olmağa çalışmış ve bu çalışmaları ile diğer Vilâyetlerdeki işçi teşekküllerine de çok zaman ışık tutmuş bulunmaktadır.

İdare Heyetimizin çalışmalarını takdir edenler olacağı gibi tenkit edenlerin de çıkacağı tabiidir. Cemiyet içinde bulunan insanlar olarak hatalarımızla ve sevaplarımızla huzuruza çıkmış bulunuyoruz. İstanbul İşçilerinin temsilcileri mevkiinde bulunan siz arkadaşlarımızdan vücut bulan Kongremizin, İstanbul İşçilerine ve milletimize hayırlı olması temennisiyle çalışmalarımızın izahına geçiyoruz.

İ Ç B Ü N Y E

1 — Birlik içindeki durumumuz:

İç bünyemiz hakkında geçen devrede huzuruza çıkan faaliyet raporunda selefimiz İdare Heyeti kendi kendini tenkit etmiş, hal çarelerini de ortaya atarak Kongrenin nazarı dikkatini celbetmişti.

Biz de aynı yoldan yürümeyi uygun görerek itiraf edelim ki, iki senelik devre için seçilen 21 asil ve 10 yedek üyeden, 2 si meşru mazerete istinaden (Üst Teşekküllere seçildiğinden), 1 i İşçi Sigortaları Kurumu İdare Meclisi azalığına seçildiğinden, 3 ü devam edemeyeceklerini beyanla, 1 i yerini ilk yedeğe terketmek suretiyle istifa etmiş, 6 sı devam-sızlıklarından dolayı müstafî addedilmiş olup hâlen 18 kişilik bir İdare Heyeti Kadrosu ile huzuruza çıkmış bulunuyoruz. (1 arkadaş Haysiyet Divanı kararı ile toplantılara iştirak ettirilmemiştir.)

— 5 —

14 Şubat 1950 tarihinde yapılan 5. nci ve son toplantımız, 1958 kongremizde Umumi Heyetçe İdare Heyetimize verilen Ana Nizamnamenin tâdil hakkındaki vazifemizi bir neticesi olarak hazırlanan Ana Nizamname tâdil tasarısının müzakeresi gayesine matuf olmuştur.

Huzuruza getirilen Ana Nizamnamenin tâdil şekli, Birliğimize bağlı Üye Sendikaların da görüşlerini ihtiva etmesini sağlamıştır.

5— Birliğe bağlı Üye Sendikalarla münasebetlerimiz:

Üye Sendikalarla olan münasebetlerimizi sarih bir şekilde izah edebilmemiz için birkaç kısma ayırmak suretile mütalâa etmek zarureti vardır.

a) Birliğe bağlı Sendikaların iç bünyelerinde zuhur eden ihtilâflar:

1— Şişe Cam Sanayi İşçileri Sendikasının iki ihtilâfı Birliğimize aksetmiş, birincisi: Eski ve yeni İdare Heyetleri arasında zuhur eden ihtilâf için İdare Heyetimizce teşekkül ettirilen bir komisyonla bu ihtilâfı hallederek Sendika İdare Heyeti içindeki tesanüdü sağlamıştır.

İkinci ihtilâf adı geçen Sendikamızın akdetmiş olduğu 13 Eylül 1959 tarihli kongresinde İşveren Vekiline karşı olan ve Birliğimize tasvip edil miyen bir hareketten doğmuş ve fakat Kongrede zuhur eden bu hâdisenin gerek müsebbipleri tâyin ve tespit edilmeden Sendikamızın Başkan vekili ile Genel Sekreterine kanuni tasminatları verilerek suretile işlerine son verilmmiştir. Bu hususta harekete geçen Birliğimiz, müteaddit defalar İşveren Vekili ile temasa geçmiş, bu temaslara neticesi bir aralık bu arkadaşlarımız işe idaresi temayüllü görülmüşse de, neticede 7286 sayılı kanunun İşçi Temsilcilerine tanıdığı tasminatları da kabul eden Sendikacı arkadaşlarımız İşyeri ile ilişkilerini kestiklerinden, Birliğimize müdahaleyi icap ettirecek bir durum kalmamıştır.

2— Liman Dok Gemi Sanayi İşçileri Sendikası merkezi ile şubeleri arasında çıkan anlaşmazlık, İdare Heyetimizce teşkil edilen bir komisyon marifetile tetkik ettirilmiş ve taraflar uzlaştırılmıştır.

3— Oleyis Sendikası: Üzülerek ifade etmek isteriz ki geniş bir işçi topluluğunu sinesinde toplanan bu Sendika, 10 Kasım 1958 tarihinde akteye lediği Genel Kurul toplantısında İdare Heyetinde vukubulan değişiklikten itibaren, şahsî ihtirastan mütevellid bir gruplaşma içinde bocalamakta ve maalesef parçalanma yolunda hızla yürülmektedir. Birliğimiz, bu parçalanmayı önlemek, şahsî karpisleri ortadan kaldırmak, dolayısıyla temsil ettiği üyelere eskisi gibi faydalı bir teşekkül haline gelebilmesi için çok gayret sarfetmiş, gerek İdare Heyeti toplantılarına ve gerekse komisyon çalışmalarında bu Sendikaya çok geniş bir yer ayırmıştır. Bütün bu çalışmalarımız maalesef tarafların görüşlerinde ısrar etmesi

neticesinde müspet bir neticeye bağlanamamıştır. Bu Sendikamızın olağanüstü bir kongreye gitmesini teminen üyelerinin beşte birinin imzasının alınarak bu çok mühim davanın Umumi Heyetinde sonuçlandırılmasını son çare olarak karar altına almıştır.

b) Birlikten çıkarılan Sendikalar:

1- İst. Yaprak Tütün El İşçileri Sendikası:

Birliğimizin tahtı emanet ve mürakabesinde bulunan binada icrayı faaliyet eden İst. Yaprak Tütün El İşçileri Sendikası, ideolojisiyle başdasmamıza imkân olmayan yabancı bir memleketin siyasi şahsiyetlerinin müteaddit defalar Sendika lokaline kabul etmeleri ve yine bu memleketin bir işçi Sendikasının bu kanalla yaptığı daveti kabul etmesi ve bunu Birliğe bilgi vermeksizin kendi aralarında toplanarak davete icabet kararına varmaları ve pasaport temini için alakalı makamlara müracaatları, bu faaliyetlerini öğrenen İdare Heyetimizin kendilerine yaptığı yazılı tebligatı tebellüğ etmekte imtina etmeleri Sendikacılık anlayışımızla kabili telif bulunmadığı ve Birliğimizin binasında husule gelen bu hareketin, Birliğimizin hükmi şahsiyetini zedeleyici mahiyette olduğunu nazarı dikkate alan İdare Heyetimiz, ihraç talebile Haysiyet Divanına sevk etmişse de, Divan, yeter derecede delil ve madde zikredilmediği mülahazasıyla ihraçtan imtina etmesi üzerine, İdare Heyetimiz yukarıda zikredilen olaylar muvacehesinde, adı geçen Sendikayı resen ihraçta Genel Kurulda kendisine müdafaa hakkı vermiş bulunmaktadır.

2- Aşağıda isimleri yazılı sendikalar, bütün hüsnüniyetimizle ve geniş bir müsamaha göstermemize rağmen, taahhüt ettikleri ahdat ve vebelerini muhtelif yazılı ihtarlar karşısında dahi yerine getirmediklerinden ana nizamnamemizin 7 nci maddesinin E fıkrası gereğince birlikten ihraç edilmişlerdir.

Bu sendikalar şunlardır:

- 1- Ekmek Simit İşçileri Sendikası
- 2- YOL - İŞ (Karayolları İşçileri Sendikası)
- 3- Yol, Kanalizasyon, Mecralar İnşaat İşçileri Sendikası

Bunun dışında tebligat yapılması dahi imkân haric olan ve muattal duruma düşen:

- 1- Ayakkabı İşçileri Sendikası,
- 2- Banka - Büro İşçileri Sendikası
- 3- P.T.T. İşçileri Sendikası

32 sendikayı temsil eden Türkiye Müskirat, Tütün ve Yardımcı İşçi Sendikaları Federasyonu ile Tekel Vekâleti arasında zuhur eden ücret anlaşmazlıklarını konusunda el koyan birliğimiz keyfiyeti alâkalı şekilde bildirmiş ayrıca aşağıda tam metni bulunan bülteni neşretmekle yardımcı olmuştur.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Basın Bülteni:

Tekel işyerlerinde çalışan ve sendikaları vasıtasıyla Birliğimize bağlı bulunan 14.000 tekel işçisinin ücretlerinin artırılması yolunda çıkardıkları iş uyusmazlıklarının /Yüksek Hakem Kurulunda reddedilmesi karşısında Birliğimiz konuyu ele almış, incelemiş ve mülahazasını gerek Tekel Vekiline ve gerekse sayın devlet bütüklerimize bildirdikten sonra ayrıca basın ve dolayısıyla efkârı umumiyyeye açıklamada bulunmayı faydalı bulmuştur.

Bilindiği gibi, 4 Ağustos iktisadi kararlarının bir neticesi olarak 1959 Mart ayında memur aylıklarına ikramiyeler dahil yüzde 100, devlet sektöründe çalışan işçilerin (Tekel hariç) ücretlerine ortalama olarak yüzde 30 nisbetinde zam yapılmıştır. Tekel işçileri bu vaziyet karşısında ücretlerinin aynı vaziyette artırılması için Tekel Vekâletine baş vurmuşlardır. Tekel Vekili Sayın Hadi Hüsman işçi ücretlerine diğer devlet sektöründe çalışan işçilere verilen zamlara muvazi bir zam yapacağına söz vermiş, durumun işçilere müjdelenmesini kesin bir ifade ile belirtmişken maalesef bu sözünde durmamıştır. Bu hal karşısında işçiler, kanunî haklarını kullanarak İl Hakem Kurulu yolu ile ücretlerine zam talebinde bulunmuşlardır.

Her ne kadar çıkarılmış bulunan iş uyusmazlıkları neticesinde 1951 den 1958 senesi sonuna kadar Tekel işçilerine cüz'î miktarda zam yapılmışsa da bu zamlar işçinin ayakta kalmasını temin eden yiyecek, giyecek, yakacak ve ev kiralari gibi zarurî ihtiyaçlarda yüzde 300 nisbetinde bir artış kaydedilmesi karşısında işçileri tatminden çok uzak bulunmaktadır.

Bu sebeple Tekel işçileri 1959 Temmuz ayında ücretlerine yüzde 50 zam yapılması talebiyle çıkardıkları iş uyusmazlığı İl Hakem Kuruluna intikal ederek yüzde 15 nisbetinde işçinin lehine karara bağlanmışsa da Tekel Vekâletinin emrile işveren vekilleri bu zamna Yüksek Hakem Kurulu nezdinde itiraz ederek reddini istemişlerdir. İş uyusmazlığı çıkaran 32 Tekel işyerinden sadece 4 üne çok garip bir kararla yüzde 6 ile 15 arasında zam kabul edilmiş mütebaki 28 işyerinin çok haklı talepleri hiç bir esasa istinat etmeden reddedilmiştir.

Yüksek Hakem Kurulunun bizce haksız ve adaletsiz görülen bu red kararının yanlış ve isabetsiz bir hareket olduğunu Çalışma Vekili Sayın Halûk Şaman, Birliğimiz idarecileriyle yaptığı toplantıda açıkça belirtmiş bulunduğu halde Yüksek Hakem Kurulunda Çalışma Vekâleti

Bu Sendikaları muattal duruma kurtarılmaları için çalışılmışsa da maalesef İdare Heyeti azalarının dahi bulunmak mümkün olmadığı gibi, bu Sendikalara kayıtlı üyelerle de temas temin etmek mümkün olmamıştır. Bu durum karşısında, bu üç Sendika da Birlik üyeliğinden dışlandırılmıştır.

Sıtma Savaş İşçileri Sendikası ile Tuğla, Kiremit ve İnşaat İşçileri Sendikaları kendi kendilerini feshettiklerinden tabiiatle Birliğimizle ilişkileri kesilmiştir.

Birliğimizde hâlen vebelerini yerine getiren 38 İşçi Sendikası üyemiz bulunmaktadır.

3 - Aynı iş kolunda olup birleştirilen sendikalar

Kibrit, Paşabağcı İspirto ve Su iş kollarında kurulu bulunan birden fazla sendikaların başlarında bulunan idareciler büyük bir anlayış ve dâvaya inans göstermek suretiyle sendikalarını birleştirmek suretiyle gerek işkollarındaki iş huzurunu ve gerekse temsil ettikleri işçi kitlelerinin hak ve menfaatlarının daha iyi korunması hususunda gösterdikleri bu olgunluktan dolayı huzurunuzda kendilerini teşekkür etmeyi bir vazife biliriz.

Temennimiz, bu sendika idarecilerinin gösterdiği feragat ve hüsnüniyeti aynı durumda olan diğer işkollarındaki sendika idarecilerinin de göstermeleridir.

Bunun dışında kalan üye sendikalarını Birliğimize aksettirdikleri meseleler, gerek ekonomik faaliyetler kısmında ve gerekse hükümet ve sair makamlarla olan münasebetlerimiz bahislerinde zikredilmiş olup, ayrıca hususiyet gösteren Maden - İş Sendikasının durumuna temas etmek isteriz.

Maden - İş Sendikasının İl Hakem Kurulunda vazifeli işçi temsilcilerine ademi itimat beyan etmesi, idare heyetimizi çok üzdüğü gibi, üye işçi teşkilatlarımız arasında da menfi tesirler yaratmış bulunmaktadır. Bu mevzu üzerinde hassasiyetle duran idare heyetimiz, Maden - İş Sendikası tarafından çıkarılan bütün iş uyusmazlıklarını tetkik etmiş, kaybedilen uyusmazlıklarda bilhassa sendikamız yürürlükte bulunan Tahkim Nizamnamesine uymadığını ve bu hususta aciz göstermek suretiyle bir iki uyusmazlığı usul bakımından kaybettığı ve İl Hakem Kurulunda vazifeli işçi temsilcilerinin bu kaybedilen uyusmazlıklarda hiç bir suitsaksirleri bulunmadığı gerek Bölge Çalışma Müdürlüğünden alınan dokümanlar ve gerekse idare heyetimizin yaptığı tetkikten anlaşılması neticesinde, bu hâdise hakkında idare heyetimize bilgi vermek üzere adı geçen sendika idarecileri davet edilmiş, fakat bu davete icabet edilmemekle keyfiyet Haysiyet Divanına aksettirilmiştir.

Divan, Yaprak Tütün El İşçileri Sendikası hâdisesinde olduğu gibi, bu hâdisede de pasif kalmayı kendisi için daha uygun bulmuştur.

FEDERASYONLA OLAN MÜNASEBETLERİMİZ

Birliğimize bağlı 10 sendikayı ve aynı zamanda Türkiye'de kurulu

tini temsil eden Çalışma Vekâleti Çalışma Umum Müdürü zammın reddi için rey kullandığı da çok garip bir tezat teşkil etmektedir.

Bu hazin durum karşısında, Sayın Çalışma Vekilinin hareketi gerek Yüksek Hakem Kurulu kararının Sayın Tekel Vekili ile birlikte taslihi yoluna gitmesi yani, tek işverene bağlı bulunan Tekel Vekâletine bağlı işçilerin bir kısmına verilen zammın bütün işyerlerindeki işçilere teşmilî yoluna gidilmesi, hem büyük bir işçi kitesinin aşıkâr olan mağduriyetini önlemiş olacak ve hem de iş randımanına tesir edecek birinci faktör olan işçi moralinin takviyesi sağlanmış olacaktır.

Birliğimiz şimdiki kadar muhtelif hâdiseler neticesi edindiği tecrübe ve bilhassa Tekel işçilerinin son durumu karşısında ücretler mevzuunda olduğu kadar diğer konularda da işçi teşekküllerinin fonksiyonlarını gerektiği şekilde ifa edebilmeleri için işçi sendikaları yetkililerinin genişletilmesi, iş gücünün karşılıklı pazarlık sonunda tesbit edilebilmesi ve bunun tabakkoku için de GREV yasasının kaldırılmasının şart olduğuna kanidir.

Mecburi tahkim müessesesi maalesef umumiyyetle tek taraflı ve işçiler aleyhine çalıştığı aşıkârdır. Her türlü eşya ve gıda maddeleriyle mesken kiralari süratle arttığı ve bu durum önlenemediği halde, işçi ücretlerinin artırılmaması için her türlü tedbire başvurulduğu aşıkâr bir hakikattir. İktisaden kuvvetli olan sermayeye karşı çok zayıf bir durumda olan emeği, devletin koruması esaslı prensiplerinden biri iken, devlet işyerlerinde çalışan işçilere tatbik edilen usuller, bu prensibin aksini ortaya koymaktadır.

Netice olarak Tekel Vekili Sayın Hadi Hüsman bey'in Bütçe Encümeni huzurunda ifade ettikleri gibi, Tekel işyerlerinde büyük bir feragat ve anlayışla çalışan işçilerin, tekel gelirlinin artmasında gayret ve hizmetlerini teslim ettiği gibi, Vekilin bu ifadesinin samimiyyet derecesi 4 işyerinde çalışan işçilere verilen zamların diğer işyerlerine de teşmilî suretiyle fiilen göstermesini beklemekteyiz.

İst. İşçi Sendikaları Birliği
İdare Heyeti

Türkiye İşçi Sendikaları (Türk - İş) Konfederasyonu ile münasebetlerimiz:

1— Türk - İş Konfederasyonu ile olan münasebetlerimiz, gerek İdare Heyetimizde tezekkür edilen ana meselelerini bu üst ve en büyük işçi teşekkülüne aktırılması gerekse mahallî meselelerimiz hallinde Türk - İş Konfederasyonu ile müşterek çalışmalarımız olmuş ve umumiyetle müsbet neticeler alınmıştır.

Konfederasyonumuzun ele almış olduğu ana dâvaları muhtelif zamanlarda yayımladığı bülten ve verilen beyanatlara erkârı umumiyeye aktırılmış şekliyle Birlik olarak tasvip etmekteyiz.

Yine 20 Mayıs 1959 tarihinde toplanan Türk - İş Müessesiler Heyetinde okunan İcra Heyeti raporu, ana dâvalarımızı cesaretle ortaya atması, bu teşekkülün güç geçtikçe daha tesirli bir şekilde söz sahibi bir kuvvet haline gelmesi, bizlere âti için büyük ümitler vaat etmektedir.

Ancak, Türk - İş Konfederasyonunun esas fonksiyonunu devamlı ve tesirli bir şekilde idame ettirebilmesi için, konfederasyona bağlı işçi teşekküllerinin başta aîdat vebicelerini yerine getirmeleri, her türlü maddî ve mânevî müzaharetlerini esirgimiyerek zamanında yerine getirmeleri ile kaim olacağı umutulmamalıdır.

Çalışma Vekâleti ile olan münasebetlerimiz:

1— Çalışma Vekâleti ile olan münasebetlerimiz, iki kısımda mütalâa edilmesi icap eder.

a) Çalışma Vekili ile olan temaslar:

Çalışma devremiz içinde Çalışma Vekâletini temsil eden Sayın Hayrettin Eriksen ve Sayın Halûk Şaman ile İdare Heyeti olarak Ankara ve İstanbulda muhtelif temaslarımız olmuş ve bu temaslarda senelerden beri üzerinde durduğumuz ana dâvalar kendilerine aktırılmıştır. Bu toplantılarımızda bizlere büyük bir alâka göstermişlerdir.

Her toplantıda, ileri sürdüğümüz dilek ve taleplerin en başında yer alan, GREV, Kollektif İş Akdi, Ücretli İzin, Sendikalar Kanununun tadli ve ücret seviyelerinin hayat şartlarına paralel bir şekilde ayarlanması ve bu hususun bir sisteme bağlanması daimi vaatler arasında bulunduğu halde daha hiç birisi tahakkuk safhasına girmemiştir.

b) Çalışma Vekâleti teşkilâtı ile olan münasebetler:

Bölge Çalışma Müdürlüğü:

İş hayatının tanzimi ve bu hususta meri bulunan kanun, nizamname ve talimatnamelerin tatbiki ile görevli bulunan Çalışma Müdürlüğü

rüldüğü bir anda, Türk - İş Başkanı Sayın Nuri Beşer bizzat Birliğimize gelerek idare heyetimizi ve edilen sendika başkanlarına durumu ihbar etmiştir.

Soğuk bir duş tesiri yaratan bu ihbar üzerine gerek Birliğimiz ve gerekse üye sendikalarımız bu haksız ve adaletsiz tasarruf teşebbüsüne lâyık olduğu cevabı vermişlerdir.

Birliğimizin bu konuda Çalışma Vekili Sayın Halûk Şaman ve Denizli Mebusu Baha Akşit bey'e çektiği 3.Aralık.1959 tarihli telgraflarının bir suretini burada almayı faydalı görmekteyiz.

TEL

Sayın Baha Akşit
Denizli Milletvekili
ANKARA

Muhtelif kaynaklardan haber aldığımızı göre zâtlılarınızın teklif ettiği ve halen komisyonunda müzakere edilen bir kanun tasarıma göre memleketimizde mevcut sağlık tesislerinin yanında İşçi Sigortalarına ait sağlık tesislerinin de Sağlık Vekâletine bağlanmasını hedef tutan teklifimiz işçi toplulukları arasında üzüntü ve endişe yaratmıştır. Bu husustaki kanaatlerimizi tam olarak ifade edebilmemiz için teklif ettiğimiz kanun tasarıma bir suretini acele olarak Birliğimize lütfen göndermenizi rica eder saygılarımızı sunarız.

Başkan
Mehmet İnanlı

Bu telgrafımıza cevap verilmediği gibi, kanun tasarısı da gönderilmemiştir.

TEL

Sayın Halûk Şaman
Çalışma Vekili
ANKARA

Haber aldığımızı göre Denizli Mebusu Baha Akşit tarafından teklif edilen bir kanun tasarısıyla Türkiye'de mevcut sağlık tesisleriyle birlikte İşçi Sigortaları Kurumuna bağlı sağlık tesislerinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında devri hedef tutulmaktadır. İşçi ve işverenlerin verdiği primlerle tesis edilen sağlık tesislerinin sigortalı işçilerin ihtiyacına cevap verecek durumda olmadığı ve daha genişletmek suretiyle işçi ailelerinin de tedavisi arzu edildiği bu tesislerin Sağlık Vekâletine devredileceği haberi işçiler arasında üzüntü ve endişe ile karşılanmaktadır.

nezdinde gerek yazılı ve gerekse sıfahi bir çok şikâyet ve müracaatlarımız olmuştur. Bihassa iş müfettişlerinin tahkik raporları kifayetsiz ve hattâ bitarafîliğini muhafaza etmeyen bir hava içinde tanzim edilmiş müzahade edilmiş, bu hususta bizzat Bölge Çalışma Müdürlüğü Birliğe davet ederek özel bir toplantı yapılmış, gerek yukarıda zikredilen hususlar gerekse üye sendikalarımızdan Çalışma Müdürlüğüne aksettiren yazıların çok geç veya hiç cevaplandırılmaması hususları kendisine izah edilmiş ve sendikalarından gelen şikâyetlerin takip ve intacı için özel bir müfettiş kadrosunun ihdası istenmiştir.

Bu istek, Müdürlüğün selâhiyetleri dışında olduğunu bize yazılı olarak cevap vermiştir.

Bölge Çalışma Müdürlüğüne intikal eden meselelerimizden biri de 16 yaşından küçük çocuklara kadın işçilerin gece çalıştırılmalarına cevaz veren 105 sayılı Koordinasyon kararının (Tekstil İş kolunda) İcra Vekilleri Heyetince 17.2.1959 tarih ve 1208 sayılı kararı ile yürürlükten kaldırılmış olmasına rağmen Bölge Çalışma Müdürlüğüne Tekstil İşkoluna bağlı işyerlerinde bu kararın tatbik edilmediği bildirilmiş, cevabî yazıda aynen «106 sayılı koordinasyon kararı meriyetli kalkmasına rağmen işyerlerine vekâletimize bir intikal devresi tanınmıştır. Buna rağmen durumundan şikâyetçi bulunduğunuz işyerleri varsa gereği yapılmak üzere Müdürlüğümüze ismen bildirilmesi istenmiştir.

Çalışma Müdürlüğünden aldığımız bu netice, alâkah İst. Tekstil ve Örne Sanayi İşçileri Sendikasına aktırılmıştır.

İŞÇİ SİGORTALARI KURUMU

İşçi Sigortaları Kurumu sosyal faaliyet sahalarını ve yardımlarını devamlı olarak genişletmek yolunda ilerlemekte olduğunu kaydetmekteyiz.

Sağlık tesislerini günden güne çoğaltmakta ve mevcurlarını tevsi etmektedir. Bİndiği gibi Samatya'da işçilerin hizmetine açılan İstambul Hastahanesini gurur verici bir eser olarak bizlere kazandıran İşçi Sigortaları Kurumuna teşekkürü borç biliriz. Paşabahçe Hastahanesinin inşaatı süratle ilerlediğini de hepimiz biliriz.

İşçi Sigortaları Kurumunun işçi - işveren primleriyle meydana getirdiği sağlık tesislerini samimiyetle överken, gerek Birliğimizi gerekse haberdar olan sendikalar ve işçileri büyük bir heyecan ve endişeye sevkeden bir olayı da burada belirtmeden geçmiyacağız. Olay şudur:

Denizli Mebusu Sayın Baha Akşit, bir kanun tasarısı hazırlayarak İşçi Sigortaları Kurumuna bağlı sağlık tesislerinin Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine devredilmesi gerekçesi ile alâkah komisyonuna sevk etmiş ve bu kanun tasarısı komisyonunda kabul edilmesi temayülü gö-

İşçi Sigortaları sağlık tesislerinin bu kanun tasarısı sumulları dışında bırakılması hususunda yardım ve müzaharetlerinizi diler saygılarımızı arz ederiz.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Başkanı
Mehmet İnanlı

İşçi teşekküllerinin gösterdiği tepki müsbet netice vermiş olacak ki bu tasarıdan artık bahsedilemez olmuştur.

Bununla beraber bu konuda her an için müteyakkız olmamız icap eder kanaatindeyiz.

İşçi Sigortaları ile olan münasebetlerimiz meyanında, geçen devrede idare heyetimize ve dolayısıyla Birliğimiz Başkan vekillğine seçilen Hasan Türkay arkadaşımız Kurumun idare meclisi âzâline seçilerek, meslekdaşı Ekrem Özkılıç ile birlikte ciddi ve samimi çalışmalarını işçi arkadaşlarımızı faydalı olmakta işçi teşekküllerine ve yapı kooperatiflerine maddî ve mânevî sahada yardımına koymaktadırlar. Kendilerine teşekkürlerimizi belirtir, devamlı başarılar dileriz.

GRUP SİGORTASI:

İdare Heyetimiz, gerek Birliğimizde ve gerekse Birliğimize bağlı üye sendikalarda çalışan ücretli kadro mensuplarının, işçilere olduğu gibi İşçi Sigortaları Kurumunun bahsettiği sosyal yardımlara muvazı olarak faydalanmalarını teminen, Sigorta ile Birliğimize arasında bir sözleşme aktederek Grup Sigortası tesis etmiş bulunmaktadır.

Bu sigortadan, Birlikte hizmet eden 2. Petrol - İş Sendikası'ndan 5, Deri - İş Sendikası'ndan 1, Lâstik - İş'ten 1, Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası'ndan 1 arkadaş 1/1/1960 tarihinden itibaren mevcut sigorta kollarından faydalanmaktadırlar.

İş ve İşçi Bulma Kurumu:

İş ve İşçi Bulma Kurumu ile Birliğimiz arasında prensipten doğan anlaşmazlıklarımız olmuş, aramızda çetin safhalar geçmiştir.

Birincisi: İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kurulunun 24.10.1958 tarihindeki toplantısında Birliğimizden delege davet etmemesidir. Bu husus kısa bir zamanda Çalışma Vekâletine yaptığımız müracaat ve Türk - İş'in de müzaharetleriyle halledilerek, toplantıdan 24 saat önce telgrafla birliğimizi davet ederek halledilmiş oldu.

İkincisi: Kurumun İstanbul Mahallî Danışma Komisyonunda Birliğimizin temsil edilmesini ve şimdiye kadar aynı işkolunda kurulu birden ziyade sendika bulunduğu halde ekseriyet sendikasının tercihan davet edilmesine mukabil 28. Şubat.1959 tarihli toplantısında bu prensipten ayrılarak Mensucat İşkolunda kurulu bulunan iki sendikadan da temsilci davet edilmesinden doğmuştur.

İdare heyetimiz, Birliğimizin şahsiyeti hükmiye olarak ve tekstil işkolunda ekseriyet sendikası mevkiinde bulunan üyemiz İst. Tekstil ve Örme Sanayi İşçileri Sendikasının torchan temsil edilmesini gerektiği prensibini savundu. Bu haklı talehimiz isaf edilmeyince, protesto mahiyetinde olmak üzere komisyonda temsil edilmesi için davet edilen Birliğimize bağlı üye sendikaların komisyona icabet etmemeleri hakkında idare heyetimizin aldığı kararı tebliğ ettik.

Bu kararımıza uyarak, komisyona iştirak etmeyen sendikalar ve temsilcilerine gösterdikleri bu dayanışma örneğinden dolayı Birlik olarak yüksek huzurumuzda teşekkürli bir borç ve vazife biliriz.

Bu kararımıza uymak lüzumunu duymayarak, bazı küçük hesaplarla komisyona iştirak eden OLEYİS ile Şişe Cam Sanayi İşçileri Sendikaları temsilcileri bu hareketlerinin birlik ve beraberliği zedelemeleri bakımından burada teşhir etmeyi ve huzurumuzda idare heyetimizin eserlerini tekrarlamak yerinde bir hareket olur kanaatindeyiz.

Ekonomik ve sosyal faaliyetler

ÜCRET:

1948 yılı 100 kabul edilmesi suretiyle 1959 yılı sonuna doğru, toplanan esya fiyatlarında yüzde 250 nisbetinde bir artış olduğu resmi istatistikler göstermektedir. İşçilerin alış veriş mahalledeki bakkaldan köşkedeki manavdan olduğunu da nazara alırsak bu artışın yüzde 300 olduğunu tereddütsüzce söyleyebiliriz.

Bu durum karşısında işi ücretleri fiyatları çok uzaktan takip etmektedir. Bu görüşümüzü müteaddit vesilelerle alâkalılara ve efkârımızımıza anlatmaya çalıştık.

ASGARİ ÜCRET:

Devremiz içinde, alâkalı makamlar nezdinde devamlı teşebbüslerimizden biri de asgarî ücretin bütün iş kollarına teşmil edilmesini istemek olmuştur. Bu talebimiz müsbet karşılanmış halen şehrimizde (23) işkolunda çalışan işçilerin asgarî ücretleri tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Petrol - İş, Tütün ve Ekmek, Un, Değirmen işkollarında asgarî ücret yeniden tesbiti ihtetine gidilmiştir.

Asgarî ücretleri tesbit edilen işkolların ve asgarî ücreti gösterir cetvel ektedir.

İl ve Yüksek Hakem Kurulları:

Ağrılaşan hayat şartları karşısında, işçi ücretlerinin yükseltilmesini sağlıyan yegâne kanunî müessesesi, İl ve Yüksek Hakem Kurulları olduğu hepimizin malûmudur.

Bu müesseselerin umumiyetle tek tarafı çalıştığını yukarıda Tekel işçileri ile ilgili Birlik beyanatı gayet açık bir m. sal olarak ortadadır.

1958 sonarına doğru yeni şekliyle teşekkül ettirilen bu müessesenin İl Hakem Kurullarında kısmen bir gelişme kaydedilmişse de, Yüksek Hakem Kurulu, eskisinden daha beter bir durum arzettiğini tekrarlamakta fayda mülâhaza ederiz.

Ücretli senelik izin kanunu:

Yıllardan beri gelen geçen bütün Çalışma Vekilleri, bu kanunun çıkarılması bir gün meseles. haline geldiğini söylerler. 18.Ocak.1960 günü idare heyetimiz, Sayın Çalışma Vekili ile yaptığı son görüşmede, bu kanunun bir hafta içinde Unumi Heyete geleceği ümidinde olduğunu beyan etti. Bu raporun kaleme alındığı güne kadar, Ücretli İzin Kanununun akbeti hakkında bildiğimiz budur.

Kollektif İş Akti Kanunu:

Bu kanun tasarısının 21.Aralık.1959 tarihinde Çalışma Encümenine sevk edildiğini biliyoruz. Fakat Çalışma Encümeninin ekseriyet bulunmadığından aylardan beri toplanmadığı da bir hakikattir. Çalışma Encümeninin neden toplanmadığını öğrenilmesi ve neticeden bilgi verilmesi ricasıyla Encümen Riyaseti ile Türk - İş Konfederasyonuna yazı yazdık. Henüz bir cevap alamadık.

Gelir Vergisi İndirimi:

Yüksek fiyat politikasının tatbikatı yanında, yılda milyon'a kazanan çiftlik sahibi hiç vergi ödemez. Bir kamyonu, bir taksisi olan vergiden muaf tutulurken, senede yüzbinlerce lira cirosu olan esnafın bir kısmı tamamen bir kısmı senelik bir vergiye tâbi tutulurken, işçinin asgarî geçim indirimi olarak tesbit edilen miktarlar bir hiç mertebesinde. İdare heyetimiz bu konuda müteaddit teşebbüsleri olmuş ve ortalama olarak işçinin senelik 5000 lirası vergiden tutulması istenmiştir. Birliğimizin bu istek ve teşebbüsü üye sendikalarda benimsenmiş her vesile ile alâkalı makamların nazarı dikkati celbedilmiştir.

Bugüne kadar bu konuda müsbet bir netice alınmamakla beraber, ziraat mahsullerinden vergi alınması için kanun tasarıları hazırlandığını duymaktayız. Bu tasarıların yanbaşında bizim talep ve temennilerimizin de nazarı dikkate alınacağını ümit etmek isteriz.

İşçi çıkarmaları ve işsizlik sigortası:

İki senelik devremiz için 4/Ağustos/1958 istikrar kararlarından sonra kredi darlığı bahanesiyle Tekstil ve Maden - İş İşkolunda mevzi işsizlik emareleri görülmüştür. Gerek Birliğimiz ve gerekse alâkalı sendikaların bu konuda zamanında hükümetimizi ikaz etmişler ve hal çareleri istemişlerdir. Kısa bir zamanda müşahade edilen işsizlik emareleri ortadan kalkmıştır.

LÂSTİK - İŞ VE SEZON TATİLİ

Birliğimizi ciddi bir şekilde meşgul ve müteessir eden içtimal yarıllardan biri de lâstik, kauçuk ve plâstik sanayiindeki sezon tatili hakkıdır. Bu haklın kaldırılması için Birliğimiz azası Türkiye Lâstik, Kauçuk ve Plâstik Sanayi İşçileri Sendikasının senelerdenberi devam ettirdiği haklı mücadeleyi daima takdir ve teşvikle takip ettik. Bu cümleden olarak Lâstik - İş'in Birliğimize vâkı müracaatlar üzerinde ehemmiyetle durulmuş ve resmi makamlar nezdinde muhtelif teşebbüslerimiz vukubulmuştur. Çalışma Vekâletinden aldığımız cevabî bir mektupta, sezon tatili hakkının dahilî talimatnamelerden kaldırılmasına imkân görülemediği beyan olunmakta ve ancak iş ihtilâfı çıkarılması tavsiye edilmektedir.

Lâstik, kauçuk ve plâstik sanayiini tehdit eden ve her sene 6 ay müddetle onbinlerce işçinin işsiz kalmasına, perişan ve ma'dur olmasına sebep teşkil eden sezon tatilinin karakterini kısaca gözden geçirmekte fayda vardır. Sezon tatili yapmak suretiyle işverenler:

- 1— Düşük ücretle işçi çalıştırmak,
- 2— Kalifiye işçiliği ve dilayisile işçilik kademini öldürmek,
- 3— Büyük işletmecilik ve sanayicilik teşebbüs ve fikrini baltalamak,
- 4— Kısa zamanda müteaddit postalar halinde işçi çalıştırmak suretiyle malların stok ederek senenin 6 ayında fabrikalarını kapatıp piyasada rahatça müşteri aramak,
- 5— Çok çelîz sermaye ve gayretle işyeri sahibi olmak ve çok kazanmak,
- 6— Gelir vergisi ve sigorta primleri mevzuunda kendileri lehine tasarruflarda bulunmak imkânlarını elde etmektedirler.

28 sene evvel memleketimizde ilk defa kurulan bir lâstik fabrikasının o zamanın şartlarına ve anlayışına göre dahilî talimatnamesine koyduğu ve Çalışma Vekâletine tasdik ettirme imkânını bulduğu sezon tatili hakkı bir teamlî halinde günümüze kadar devam etmiş ve üzerinde ciddi bir şekilde durulmamıştır.

Bugün memleketimizin çehresi değişmiş, sanayide, içtimal düşünce ve anlayışta, çalışma ve yaşama prensiplerinde inkişaf ve inkişaf olmuştur. Bu bakımdan 28 sene evvelki kısıt anlayış, dar işletmecilik görüşü ve iptidai çalıştırma prensibi ile sezon tatili teklif edilemez.

Ticaret ve Sanayi Odalarından tesbit ettiğimize göre hâlen yalnız İstanbulda 170 e yakın lâstik, kauçuk fabrika ve imalâhanesi ve bir o kadar da plâstik sanayi ile işgal eden işli - ufak işyeri mevcuttur.

Lâstik ve kauçuk işyerlerinden Derby, Cislaved, Kocalt ve Venus Lâstik Fabrikaları hariç diğerleri sezon tatili yapmakta ve her sene 6 ay müddetle 10 bine yakın işçiyi perişan etmektedir. Çalışma Vekâletinden, bu haksızlığa artık paydos demesini ehemmiyetle rica ediyoruz.

Ancak, daimî bir tehlike arzeden işsizlik Afetine karşı senelerden beri üzerinde durduğumuz İşsizlik Sigortası'nın ihdası bir zaruret olduğu kanaatinin muhafaza etmekteyiz.

İşçi ikramiyeleri:

Devlet sektöründe çalışan işçilere verilmekte olan senede iki maaş tutarındaki ilâve tediye, pahalılığı teşvik ettiğini, işçinin ve dolaşısıyla dar ve sabit geliri vatandaşın bütçesini allak bullak ettiğini, bu itibarla memurlarda olduğu gibi bu ikramiyelerin ücretlere ilâvesi suretiyle kaldırılmasını istedik. Bu isteğimizi iltifat görmedi.

Biz görüşümüzde musurrız. Ama bu görüşümüz bizce meçhul sebeplerden dolayı mahzurlu görülüyor, ilâve talep olarak işçi ikramiyelerinin 2 den 3 e çıkarılması suretiyle, hayat şartlarının ağırlığı biraz olsun hafifletilmek yolları aranması temennilerimiz arasındadır.

GREV HAKKI:

Sendikalarımızın kuruluşundan beri Grev Hakkı istenmekte ve buna karşılık verileceği vadeleri duymakta idik. Son zamanlarda bu «vade» tesellinden de mahrum olduğumuzu müşahade etmekteyiz. Grev hususunda Türk - İş Konfederasyonunun 20. Mayıs, 1959 tarihinde toplanan Mümessiller Heyetinde okunan raporda söyleneni tekrar etmekle fikrimizi bir kere daha tekrarlamak isteriz.

«İş başında bulunan hükümetimizin en mühim mevkilerini işgal eden milletvekillerimiz, grev hakkını isteyenlere suçlu gözüyle bakıldığı aralarda bizlere grev hakkının önemini ve memleketimiz için lüzumunu bütün güçleriyle anlatmışlardır. Ve biz öğrenmiştik ki, grev hakkını tanımadığı için Sendikalar Kanunu mânâsızdır. Grev hakkı olmadıkça, sendika olmaz. Türk işçisine grev hakkını tanımamak onun siyasi olgunluğuna inanamamak demektir. Türk işçilerinin siyasi olgunluklarına ve yüksek vatanperliklerine karşı beslenen imanın delili grev hakkını tanımaktır. Fert hürriyetini cemiyetin temel prensibi sayan bir hükümet, sendika teşekkülünün icaplarını ve bunların başında da grev hakkını tanımak mecburiyetindedir. Grev hakkı tanımamak bir taraftan hürriyet ve demokrasi nizamında temel unsurlardan biri benimsenmiş bulunacak, diğer taraftan içtimal, iktisadî ve teknik realitelerin icaplarına uygun bir görüşe varılmış olacaktır.

Bütün dünyanın kabul ettiği gibi, sendikacılık hukuku bakımından grev hakkının zaruretini unutmuyor, işçi — işveren arasındaki karşılıklı münasebetlerin ancak ve ancak grev ve lokavt hakkının tanınmasıyla düzenlenebileceğine inancımızı tekrarlıyoruz. 10 yıllık tecrübeler göstermiştir ki grev hakkı olmadıkça teşkilatlanmamızdan istenilen verimi almak mümkün olmayacaktır. Grevsiz sendika kötürüm kalmaya mahkumdur. Biz olduğumuz yerde saymaktan kurtulmak istemekteyiz. Grev hakkının tanınmasında gösterile gelmekte olan gecikmeler sona ermelidir.»

Sayın delegeler,

Yukarıdanberi izahına çalıştığımız çalışmalarımız yanında, Üye Sendikalarımızın Birliğimize vâki müracaatları ve talepleri imkanlarımız dahilinde olanlar üzerinde durulmuş, her türlü müşkülülerinin halinde yardımcı olmuştuk.

Bunların arasında, bu devre içinde bazı Sendikalarımız işverenin baskısı altına alınmış, işçi temsilcilerinden bazılarının sıfatı kaldırılmıştır. Bunun tipik bir misalini, hepimizin hatırlıyacağı Zeytinburnu Çimento Fabrikası teşkil etmiştir.

İşçinin hak ve hukukunu aradığı ve işçi ücretlerine zam temini maksadile toplulukla İş Uyuşmazlığı çıkardığı için işçi temsilcisi esas işinden alınarak başka bir işe verilmesi üzerine, Taşocaklarında çalışan işçilerden 8-15 ekibi işi bırakmıştır.

Durumdan haberdar edilir edilmez hâdisede müdahale ettik. İş bırakarak 70 kadar işçi, Osmanlı polis karakolunda enterne edildiğini ve maalesef 6 işçinin karakolda tartaklandığını müşahade ettik.

İdare Heyetimiz toplu olarak Vali ile görüşme kararına vararak Vali Beyden randevu rica ettik. Randevu günü Vali Bey rahatsızlığı dolayısıyla makamında bulunmadığından hâdiseyi Vali Muavini Beye naklettik, tedbir almasını istedik.

Ana Nizamname tādili:

Birliğimizin kuruluşundanberi içinde bulunduğu maddi imkânsızlıklar hepimizin malumdur. Bu imkânsızlığın tabii bir neticesi olarak, kadro kıfayetsizliği, idareci kadrosunu teşkil eden idarecilerin her biri bir işyerinde çalışmak mecburiyetinde oluşu, Birlikten haklı olarak beklenen gerçek verimi elde etmelerine mâni olan faktörlerdir.

Bu itibarla ki, yüksek heyetinizin geçen devrede aldığı bir kararı da gözönüne alarak, İdare Heyetimiz, Ana Nizamnamede lüzumlu olan bazı tādilleri yaparak huzurunuza getirmiş bulunmaktadır. Ana Nizamnamemizde tēkil edilen tādiller kabul buyurulduğuna ve Üye Sendika

İdarecileri tatbikinde hassasiyet gösterirlerse, istikbalde, temsil ettiğimiz yüzbinlerle işçi topluluğuna daha verimli olacağımıza kaniyiz. Karar yüksek heyetinizindir.

Mali durum:

Aşağıdaki gelir - gider tablosunda görüleceği gibi, Birliğimizin ana gelir kaynağını teşkil eden AİDAT vaziyetimiz bugünkü halde dahi masraflarımızın ancak yüzde 20 sini karşılayabilmektedir.

Bütün Üye Sendikalar tarafından bilinen bu yoksulluğumuza ilk neşteri vuran İSTANBUL BİRA İŞÇİLERİ SENDİKASI olmuştur.

1959 Ekim ayında Genel Kurul toplantısını yapan İst. Bira Fabrikası İşçileri Sendikası, üst teşekkülleri vesayetten kurtarmak ve kendi yağı ile kendine yeter vaziyete sokmak amacı ile örnek bir misal verecek Türk - İş Konfederasyonu, bağlı bulunduğu federasyon ve Birliğimize, Sendika olarak verdiği ayda 10 lira aidat dışında, Sendikada katılımlı beher üye için her ay 25 kuruş aidat vermeyi ittifakla karar altına aldı.

İst. Bira İşçileri Sendikasının aldığı bu örnek kararı takiben:

İst. Tütün ve Sigara Fabrikası İşçileri Sendikası,

İst. Haller ve Meyva ve Sebze Taşıma İşçileri Sendikası,

İstinye Gemi Sanayi İşçileri Sendikası Genel Kurulları da aynı kararları alarak üst işçi Teşekküllerine, Sendikalarında kayıtlı beher üyesi için ayda 25 kuruş aidat verilmesi hususunu karara bağladılar.

Bu üye Sendikaların, Genel Kurullarının verdiği bu kararı fiilen tatbik mevkiine koymuşlar, kongre tarihlerinden itibaren üye başına 25 kuruş aylık aidatlarını muntazaman Birliğimize yatırmış bulunmaktadırlar.

Bu Sendikaların İdareci ve Üyelerine, gösterdikleri bu örnek ve öneli hareketlerinden dolayı yüksek huzurumuzda tebrik eder, teşekkürlerimizi sunarız.

Sayın Delege Arkadaşlar;

İdare Heyetimizin faaliyet ve hesabatını arz ettik. Söz ve karar sizlerindir. Kongremizin hayırlı ve başarılı olmasını diler, Umumi Heyetinizi hürmetle selâmlarız.

İDARE HEYETİ

Başkan Mehmet İnanlı	Başkan V. Melih Dölen	Başkan V. İbrahim Denizci
Genel Sekreter Sefa Gürses	Muhasip Zeki Gedik	Veznedar Yunus Yakar
Üye Seyfi Demirsoy	Üye Ahmet Sarıyer	Üye Ziya Hepbir
Üye Vahdet Gören	Üye Mustafa Şahin	Üye Lütfü Ak
Üye Neşet Önal	Üye Kerim Akyüz	Üye Rıza Kuas
Üye Cemil Sermiyasoğlu	Üye Rahmi Şahin	Üye Mehmet Çeleoğlu

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ
1/Nisan/1958 tarihinden 29/Subat/1960 tarihine kadar 23 aylık
Gelir - Gider Hesap. bilançosu

Sıra No:	GELİRLER	Lr.Kr.	Sıra No:	GİDERLER	Lr.Kr.
1	Kongreden devir	4092.48	1	Ücret, İkramiye, Vergi	21208.65
2	Aidat ve aidat borçları	12340.00	2	Avukat Gideri	2600.00
3	Avukat geliri	6680.00	3	Türk - İş Aidatı	250.00
4	Teberrühten	22125.00	4	Türk - İş Mucemular'a	100.00
5	Çay tertibinden	3830.00	5	Demirbaş Eşya	4186.75
6	Muhelif gelirleri	4107.00	6	Çay tertibi masrafı	2165.00
7	P.T.T. telefondan	705.86	7	Yol ve harcaharlar	1912.13
8	Banka faizlerinden	197.93	8	P.T.T.	2585.69
9	Grup sigortası primi	1865.00	9	Tevvir - Teshin	931.45
	UMUMİ GELİR YEKÜNÜ	58923.27	10	Grup Sigortası primi	1441.00
	UMUMİ GİDER YEKÜNÜ	50304.87	11	Box, depozito, indesi	600.00
	BAKİYE YEKÜN	5618.40	12	UMUMİ MASRAFLAR	12374.20
	Kasa Beyanı:			Tamir işleri	3236.48
	Alicaklarımız	250.00		Kırtasiye	1637.99
	Garanti B.	2000.00		İlan Abone	297.40
	İş Bankası	70.31		Temsil gideri	6581.12
	Kasa mevcudu	3298.09		Müteferrik	621.21
	YEKÜN	5618.40		UMUMİ GİDER YEKÜNÜ	50304.87

NOT: Kasa mevcudunun 424.00 lirası Grup Sigortası Emanet hesabıdadır.

İstanbul Vilayeti hudutları dahilinde asgari işçi ücretleri tesbit edilen işkollarını gösterir cetvel

Sanayii İşkolunun Ünvanı	(I)		(II)		Kararın yürürlüğe girdiği Tarih
	16 yaşından Büyük Krs.	Küçük Krs.	16 yaşından Küçük Krs.	Büyük Krs.	
1— Tekstil ve Örme Sanayii (Çorap, Trikotaj dahil)	65	70	80	95	27/1/1958
2— Deri, Debbag, Kundura, Saraciye, Kavafiye ve benzeri	70	80	80	100	27/2/1958
3— Madeni Eşya İmalâtı İşkolu	85	100	85	100	11/3/1958
4— Yağ, Sabun ve Benzeri	80	100	80	100	25/4/1958
5— İnşaat, Yapı, Harç malzemesi Yapı için her türlü malzeme	90	90	90	90	19/3/1958
6— Mobilya, Doğrama, Karoseri, Bıçak kereste Fabrikaları v.s.	70	90	70	90	30/5/1958
7— Lâstik, Kauçuk ve bunlardan mamul her türlü işler	65	85	85	100	24/7/1958
8— Çimento, Alçı, Toprak işleri (Kiremit Sanayii dahil)	85 (Ağ.)	85	—	100	20/6/1958
9— Matbaacılık, Klâşecilik, Ciltçilik ve benzeri işyerleri	100	100	100	100	2/12/1958
10— Tütün İşkolu	80	95	90	105	2/12/1958
11— Tütün İşkolu	60	70	80	90	9/10/1958
12— Cam ve Camdan mamul Eşya Sanayii	70	85	85	100	10/12/1958
13— Fırın, Degirmen, Ekmek, Un ve bunlardan mamul her türlü gıda sanayiinde çalışanlar	90	90	90	90	20/10/1958
13— Alkollü, alkolsüz içki (Sirkeçilik dahil)	75	90	90	105	15/1/1959
14— İlaç ve Kimya (Kibrit Sanayii) dahil	80	95	95	110	27/1/1959
15— Kola, Ütü, Çamaşırhane ve Temizleme işleri ve benzeri	80	95	95	110	29/1/1959
16— Petrol, Motorin, Yağ, Mazot, Gaz v.s. Satış, Depolama ve nakil	95	95	120	120	29/1/1959
17— Film Sanayii ve bilümun Sinema Sanayii	105	105	105	105	8/2/1959
18— Otel, Lokanta, Pansiyon, Bar, Gazino ve Eğlence yerleri	77	94	77	94	30/4/1959
19— Elektrik tesisi malzemesi, Elektrikle çalışan eşya, cihaz imalâtı işlerinde	90	105	100	120	8/2/1959
20— Her türlü maden ve halitaların izabesi, tesviyesi, şekillendirilmesi, Sıcak - Soğuk demircilik Gemi Sanayii dahil)	110	110	120	120	31/3/1959
21— 1— Et Kombinaları, mezbahaneler 1— Pastırma, Sucuk ve emsali 3— Şeker, un vesair yardımcı maddeler kullanarak, helva, şekerleme, lokum imalı ile Şeker Sanayii	85	100	100	115	29/9/1959
22— Kâğıt, Mukavva, Plâstik ve emsali	70	90	85	105	1/10/1959
23— Anbar, Depo, Antrepo, Ardiye, İskele, İstasyon, Liman tahmil tahliye	—	112,5	—	144	6/10/1959

(I) Senede 2 maaş tutarında ikramiye ve 10 lira çocuk zammı veren yerlerde.

(II) Yukarıdaki sosyal yardımları yapmayan işyerlerinde çalışan işçilere, (Ağ.) ağır işlerde çalışan işçilerin asgari ücretlerini gösterir.